

אורלי מיברג במכנסיים של "הארטברייקר" וחולצה של מאיה בש. "לא נתקלתי במישהו שאמר לי 'תרגיע' ואכן נרגע"

עושה שכונה

אורלי מיברג, 52, בעלת תואר ראשון באמנות ב-SVA ניו יורק, ציירת. השבוע מציגה יחד עם זויה צ'רקסקי ביריד האמנות ה"ברלינר ליסטה". נשואה למפיק אסף אמיר ואם לאיליה, 24, אלישע, 21, ואוני, 19. מדור על נשים מעוררות השראה ←

ול, נעשה מחיקוק על זיכרונות הילדות שלי. משום שרוב הזיכרונות שלנו ממילא מתוכים מצילומים, לפני מספר שנים עבדתי על תערוכה המבוססת על צילומים מהאלבום המשפחתי. בתהליך החיפוש אחר צילומים, שנתבקשו להפוך לציוורים, שבו אלי רגעים של זיכרון. דווקא מתוך שברירי שנייה בהם אח ואחות לצד מכונת פיזו מחייכים אל מצלמה, מפת שולחן פרושה על אדמה בין עצים, עליה שרועים הורים לצד שיירי פיקניק, דיוקן קבוצתי של חבורת ילדים מיוזעים מהשכונה עם קרטיבים נעוצים בפה, ועוד ועוד. פריימים שמתוכם הצלחתי לחלץ דווקא את ההתרחשות של לפני הפוזה לצילום. בשוליים של הצילום מצאתי זיכרון אחד של רגע יקר בין אב לבתו. לתערוכה קראתי 'אני אוריד לך את השמים'.

מדר נעורים: "עבירות ופשעים קטנים לא מזיקים, בעיקר עוכרי שלווה ומחזיקים הורים ערניים. אחת לי, ברגע של שבר, אני מצלצלת לחברה. היא כבר יודעת לארוז תיק ואנחנו מבצעות מחטף בריחה מהבית. לוקחות טרמפים, עולות על מה שאב, סמיטריילר או אוטו פרטי, מי שיביא אותנו עד לנקודה הכי רחוקה בארץ, מצפון לדרום. הורי מקבלים את ההודעה על עיבת הבנות מהורי החברה, שבהמשך מבקשים להרחיק את ההשפעה הרעה מבתם. ערב קיץ אחד, כשבוע לפני שאני מקבלת את רישיון הנהיגה, אני מדרדרת את הפיאת הקטנה של אמי במנוע דומם, כשהאוטו בניוטרל, אל הרחוב הראשי כדי לעשות סיבוב. בחזרה לחניה אני מצליחה להפיל חצי גדר חיה ממקומה".

מה האשה שאני היום הייתה אומרת לנערה שהייתי: "טוב שהיה לך האומץ".

מה הנערה שהייתי הייתה אומרת לאשה שאני היום: "מי היה מאמין".

הדבר הראשון שאני עושה כשאני קמה בבוקר: "מאיצה בכל הפעולות ההכרחיות של התעוררות כדי להגיע לדבר האמיתי שמעורר את כל החושים באחת - שחייה".

נותן לי השראה: "מהו שמעסיק את המשוטט ומה הוא מחפש. את התמונות, בכל מקום שהן שוכנות" (המשוטט, וולטר בנימין). שוטטות נותנת לי השראה. תודעת המשוטט היא זו של מי שאוסף רישומים מהרחוב. ביציאה לרחוב, העין מתכוונת מיידית למצב סריקה: חלונות ראוות, שילוט הרחוב, דוכנים בשוק, ציורי קיר, מה שנקרה בדרכי, גילוי פינות סמויות בעיר. תוך הליכה ברחובות הצדדיים, העין משייטת למתרחש במרפסות. בנקודה אחת ברחוב, תמיד יכה בי ריח חזיל שרוף. רכיבה על אופניים בעיר בלילות קיץ,

בית. זה מה שמרגישים ברגע שחוצים את מפתח הבית. משחק נכון בין אור טבעי לאפלוליות נעימה ומגוננת. שלווה נינוחה של ספות רכות, שולחן כתיבה יפה מחובר לספרייה גדולה מעשה ידי הדיירים שהגיעו לכאן כבר לפני יותר מעשרים שנה, פסנתר הילדות של בעלת הבית, עבודות אמנות מגוונות שנאספו במהלך השנים פזורות על הקירות בטעם ובלי מאמץ, ומטבח עם ריח של מאפים ביתיים שמוביל לגג פתוח שבכלל מוכיר גג לא מכאן, מרומא או מפריז, למשל.

אורלי מיברג - שדווקא תל-אביב הכי חרותה לה בדי.אן.איי - במראה הטיפוסי האהוב עליה, חולצת טי כחולה ומכנסי כותנה אפורים עד הברך, מארחת אותנו במטבח עם מאפים מתוקים ומפתים וקערת פירות רומנטית, שכאילו התעוררה לחיים מציור ישן. כל אופציות הלבוש האחרות שהכינה על המיטה מבעוד מועד כוללות חולצות טי מהוהות ודהויות. אין לה שמלות בארון, גם לא לפתיחות חשובות שלה או לפרמיירות של הבעל, המפיק אסף אמיר. אין לה צורך בסימבולים הנשיים, שרק מביכים אותה. כנראה רק ככה אפשר להישאר הנערה הרעננה הנצחית שהיא. לאפשר לעצמה לעלות על האפונים מעכשיו לעכשיו, ולדווש לים האהוב עליה, לסטודיו או לסתם לסיידורים בעיר. היא מצטלמת גם עם טי שירט שחורה של גאפ, שעליה מודפס דיוקן של דיוויד בואי, עם חולצת כפתורים אפורה וזרקה ששיפצה נעמי מערבי, ועם עוד כמה פריטים אהובים. בסוף, אחרי מיונים קפדניים, תאשר לפרסום רק את החולצה הכחולה על רקע המטבח המסוננור מהקיץ הלוהט בחוץ, ואת החולצה הבהירה עם הדפס הנמר, כשברקע צילום של פינה באוש המיתולוגית שצילם גדי דגון, ופורטרט של אשה כחולה של מוזס סויר, שירשה מבית אמה.

הבית שגדלתי בו: "גדלתי במשפחה עם מבנה סימטרי. אמא, אבא, בן, בת. רוב הזמן הבן של אמא, והבת של אבא. אבא היה אופה. אמא הייתה עקרת בית, חיכתה לנו בצהריים עם שניצל ופירה. בית נקי ומצוחצח משופע באסתטיקה וטעם טוב. בתעוזה יצאת דופן לאותם זמנים, עיצבה אמי את הבית באופן החורג מן הרגיל. למשל, קיר מחלוקי אבן שאספה בעצמה. על הקירות היו תלויים 'אוריגנילים' שדימויהם הלכו איתי בבגרותי. רישום פסטל של גבר ואשה בחיבוק גמלוני, האשה מנמיכה עצמה לגובה האהוב. או ציור שמן של אשה שסנטרה מונב על כפות ידיה המשולבות. מבט עיניה השחורות ממלא עצב את כל מי שמתבונן. כשגדלנו, אמא יצאה מהבית ועבדה לצד אחותה אצל אביה, בחנות קטנה באלנבי לחפצי יודאקה ואמנות. שכיית חמדה בלב רחוב מוזהם".

זיכרון ילדות משמעותי: "בנקודה מאוד מסוימת בזמן, לאחר מות אבי ממחלה בגיל צעיר מדי לו

מיכר, "מות אבי גרם אצלי
לשבר עמוק, ואת גלדיו אני
עדיין מרגישה בחילופי עונות"

מכנסיים שחורים - רוני בר, "גם חנות
שכנה, קרובה לבית", חולצת טריקו עם
הדפס של נמר ונעליים - ספרינגפילד

אפור: תוז ל- MAC

למקום העבודה. לשים מוזיקה, לתת מבט על
הציור שבעבודה ולגלות כי הוא אינו מה שחשבת
שהשארתי כשעזבתי את הסטודיו יום קודם."

פחד: "צלצול טלפון באמצע הלילה, בעתה
מבשורה רעה."

הפריט הכי יקר שרכשתי בצדק: "לא יודעת מה
הופך את הרכישה למוצדקת. להחטיף מבט הערצה
אל פנים הארון ולראות אותו מונח משופשף לצד
עוד מגפיים 'פושטיים' ולהיזכר באותו יום חורף
גשום?."

הפריט הכי יקר שרכשתי שלא בצדק: "מעיל של
לנוון שהיה בסגור. כשחברה התקשרה ודיווחה לי
עליו, רצתי לסניף הקרוב והיחיד. כמוכר שנסאר
שם מעיל אחד בודד במידה גדולה ממידתי. ומוכן
יותר שכשיצאתי עם המעיל עטוף בודד מסוגן,
הייתי משוכנעת שמראה לנוון זרוק אפילו עדיף.
מיותר לומר שהמעיל לא התגלה כפריט הכי לוחט
בארון."

פריט הריהוט האהוב בבית: "ספה בת 15 שנה
שגולתה היא יכולת הספיגה שלה את כל מי שבא
להשתרע. ספה כזאת ששוקעים אל הכריות שלה
ומתנחמים. לפני כמה שנים ניסיתי לשחזר את
מילוי הפוך הרך ולהרים אותה מעט, כי הצניחה
הייתה כבר מוגזמת." *

מילה טובה למישהו:

"לאסף, עברנו כבר יותר מחצי."

"הפריט הכי יקר שרכשתי שלא
בצדק: מעיל של לנוון שהיה
בסגור. כשחברה התקשרה
ודיווחה לי עליו, רצתי לסניף
הקרוב והיחיד. כמוכן שנסאר
שם מעיל אחד בודד במידה
גדולה ממידתי. ומוכן יותר
שכשיצאתי עם המעיל עטוף
בבד מסוגן, הייתי משוכנעת
שמראה לנוון זרוק אפילו עדיף"

הדבר האחרון שרכשתי לעצמי: "כפכפים. אני
אוהבת את הצליל של כפכף יורד במדרגות או על
מדרכה. צליל שמסמן קיץ וסוג של חופש."

כדורגל: "ארבע נפשות בבית סביב משחק
הכדורגל. אם לא משחקים במגרש, אז צופים
בטלוויזיה. כשיש בפגרה תחרויות, משחקים
'פיפא' שעות. אני מצטרפת אליהם במידה. לומדת
כדי להפגין מידה מסוימת של ידע. לרגעים אף
נסחפת בתשוקת מה לעניין. באיצטדיון ליברפול
התרגשתי עד דמעות כשהמוני האוהדים שרו את
'לעולם לא תלכי לבד'."

להיות אמנית: "בידיעה שהכל כבר נעשה ונאמר,
קיבלתי מחדש את החופש לעשות הכל. ועם זאת
תמיד מפתיע כמה עוד יש לגלות."

סטודיו: "הדרך מתל'אביב ליפו ב-15 השנים
האחרונות. להרים את שער הברזל מדי יום ולהגיע

עיר אוהבה בעולם: "ניו יורק, כי שם למדתי מהו
החופש לעשות את כל העולה על רוחך, כי שם
למדתי לעשות ולראות אמנות. כי ניו יורק היא
עיר שאוספת אליה את כל מהגריה בחום ונותנת
להם תחושה של בית שני."

הכי אוהבת לאכול: "אבוקדו, טחינה, אורז, חריף
ירוק שאני עושה ורצוי הכל ביחד."

הכי אוהבת לבשל: "כל דבר שמתובל בשמן זית,
שום, פלפל חריף וכל סוגי הירוקים עם דגש על
כוסברה."

רגע של נחת: "כשלרגע אני חושבת שגיליתי
משהו חדש, אחר או טוב בצויר, רגע הנחת של כל
אחד מילדי או בן זוגי."

מטרות שארצה לכבוש: "את הכעסים שלי."

אוהבת לזרוק: "אוכל שנרקב באחורי המקרר,
בגדים שעבר זמנם, שפופרות צבע ומכחולים
שהתייבשו."

יצירת האמנות האחרונה שריגשה אותי:
"הופעה של אריק קלפטון וטיטי ווינווד שראיתי
לאחרונה בלונדון. לראות שני מוזיקאים שנהנים
מאמנותם ובאים לעשייה בתשוקה, עושים כבוד
ליצירה ואחד לשני. ללא כוכב אחד בקדמה, ריקוד
עדין וקשוב של שניהם ושל חברות המוזיקאים
שאתם. ללא 'גוד איבנינג לונדון' או אף מילה
אחרת, רק מוזיקה. ובנשימה אחת, חודש אחרי בלי
הלו תל'אביב - דילן במיטבו ברמת'גן."

ישר באהבה. HANG ON TO A DREAM, טים
הארדין באהבה נכונת ועדיין שומר על תקווה.
GRACE, ג'ף באקלי עם הפטאליות של אהבה
ופטאליות בכלל."

קריירה: "בהשאלה מג'ון לנון, קריירה צריכה
לקרות לך בזמן שאתה עסוק בלחיות ולעשות
דברים אחרים. אף פעם לא ממש האמנתי
בהתכוונות אך ורק לעשיית קריירה לשמה."

העצה הכי טובה שקיבלתי מאמא: "תשמרי
עליו, אמירה שתמיד קוממה אותי בשל הניחוח
השוביניסטי שנדף ממנה. לשיטתה, היא חשבה
שהבחור ראוי, וכדרכה של פולנייה טובה היא
הסיקה שאם כבר הגיע לידיו משהו טוב, זה לא
בהכרח מכיוון שאת ראויה לטוב ביותר. וזמן הסתם
את גם עלולה לאבד אותו. בדיעבד, יכול להיות
שהיא בעצם חששה שבשל היותי מי שאני, אני
עשויה לחבל בסיכוי שניתן לי."

להיות אמא: "לפתוח את הדלת לצלצול
האינטרקום ולראות אותם קטנים, מביטים לסוף
גרם המדרגות בקומה הרביעית. לדעת שהם
מטפסים את העלייה כשריח האוכל של אמא
זוחל למטה, ממלא את אפיהם. להיות שם אתם
בצהריים, להקשיב להם ולתת להם ולייעץ ולדבר.
לצפות בצמיחה שלהם ולגלות שמתיהו, חל
היפוך תפקידים והם יודעים כמעט הכל יותר טוב,
ומלמדים אותי ומבקרים אותי. ואני, מצדי, רק
מוכנה לקבל, להחכים מהם ולהננות."

הכי אוהבת לבבוש: "טריקו ומכנסיים."

"תשמרי עליו היא אמירה
שתמיד קוממה אותי בשל
הניחוח השוביניסטי. כדרכה
של פולנייה טובה, אמי הסיקה
שאם כבר הגיע לידיו משהו
טוב, זה לא בהכרח מכיוון
שאת ראויה לטוב ביותר. ואת
עלולה לאבד אותו"

שלושה רגעים משמעותיים בחיים: "לפי הסדר,
מיתות ולירדות. מות אבי - רגע שאף אחד לא
הכין אותי אליו. אני, נערה בת 21. הוא, כשחלה,
היה צעיר ממני היום. מדובר באירוע שגרם
אצלי לשבר עמוק, ואת גלדיו אני עדיין מרגישה
בחילופי עונות. הוא תמיד נהג לומר לאמי -
'אי אפשר יותר מדי לפנק. מתישהו החיים ממלא
מכים בך'. כשילדי מתגלים כסרבני פינוק, אני
שולפת את המשפט ההוא מגובה בהוכחת החיים.
עם מות אמי רק התעצמה התובנה שלמרות גילי
וגילה המבוגר, זהו רגע שאי אפשר להיות מוכן לו.
ההיכרות עם אסף, שנטעה בי את הכוח והאפשרות
ליצור משפחה משלי. לידות כל אחד מילדי,
שבפני עצמן מהוות שלושה רגעים גדולים."

אמונה טפלה: "ריס שנשר תמיד מונח על אצבע
ומקבל 'פו' גדול בליווי משאלה."

אהבה: HARVEST MOON, ניל יאנג בשיר
אהבה האלמותי של איש לאשה. BEAUTIFUL
FEELING, פי ג'יי הארווי וחוסר היכולת לחשוב

→ כשהרוח מצננת מעט את הזיעה. צהרי
יום שישי בשכונת הסטודיו המתרוקנת מפועלים,
כשבחוף מתחיל להשתק. אז העבודה הופכת
מתוקה. צלילים של מוזיקה בפול ווליום שבוקעים
ממרפסת דירה שנשטפת לקראת שבת, מתערבים
במוזיקה שיוצאת מהסטודיו. ירח בצורתו המלאה
או כחרמש דק תמיד מפתיע כשמתגלה בין בנייני
העיר. וכמוכן, ים תל'אביב בחורף."

דוחה אותי: "זחיות דעת, שאננות ואטימות. אני
תמיד במצב של דריכות לכל רע היכול להתרחש
ברגע, גם אם נראה שהכל במקומו עומד. בידיעה
מלאה שאין לי שליטה על כך, והו מצב תודעתי
של משהו שעומד על המשמר. לכן תמיד מפתיע
ואפילו דוחה אותי להיתקל באנשים מבושמים
מעצמם. עם זאת, אני לא מוציאה מכלל אפשרות
שיש סיכוי שהם יודעים משהו שעדיין לא גיליתי."

המילה האהובה עלי: "שכונה. גם בגרסתה
המקורית והישנה, שמאחוריה עומדת חוויית
שכונה, אזור ציבורי שיוצאים אליו מהבית
ומרגישים מעט בבית. וגם בגרסתה המהודשת
בסלנג, כשהכוונה למשהו ירוד וחסר סטייל,
אנטי-אליטיסטי. עדיין מרגיש בבית."

המילה השנואה עלי: "תרגיעי. מילה שתמיד רק
מערערת אותי יותר. במיוחד כשהיא באה מילדי.
לא נתקלתי במישהו שאמר לו תרגיע ואכן נרגע.
לרוב המילה נאמרת בלשון ציווי, כשאת במצב
שלא מאפשר לקבל פקודה מאף אחד."

שלושה כללים לחיים טובים: "עדיין בחיפוש."